

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brťov-Jeneč, okres Blansko

Brťov-Jeneč, Tišnovská 60, 679 21 Černá Hora

Identifikátor školy: 600 105 601

Termín konání komplexní inspekce: 13. a 14. květen 2003

Čj.:	122 612/03 11075
Signatura:	ollaw105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Brťov-Jeneč, okres Blansko, jejímž zřizovatelem je obec Brťov-Jeneč, má jednu věkově heterogenní třídu s celodenním provozem. Kapacita školy, která je 27 dětí, je ve školním roce 2002/2003 naplněná. Provoz školy je od 6:45 do 15:30 hodin. Mateřská škola zajišťuje výchovně-vzdělávací činnost i pro děti z okolních vesnic. Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 27 jídel. Ředitelka školy je ve funkci od 1. července 1994.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce celé mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy v řízených a spontánních činnostech

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zabezpečují dvě kvalifikované pedagogické pracovníci s plnými pracovními úvazky - ředitelka s dlouholetou praxí a učitelka, která je v praxi jen kratší dobu. Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný. Skladba pracovních úvazků učitelek je stanovená spíše k zajištění organizačních záležitostí školy, méně je promyšlená z hlediska souběžného působení a efektivního využití pro výchovně-vzdělávací práci.

Atmosféra mezi všemi zaměstnanci školy je velmi přátelská a pozitivní. Ředitelka je se všemi pracovníci denně v úzkém kontaktu. K pracovním přistupuje vstřícně a ohleduplně. Respektuje jejich připomínky a podněty a uplatňuje je při vedení školy. Učitelce dává značný prostor pro seberealizaci a zapojuje ji i do tvorby vzdělávacího programu školy podle nového pojetí. S „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“ však obě pedagogické pracovníce nebyly dostatečně seznámeny, a to se projevuje i v kvalitě dokumentu. Nedostatky v rámci školy řeší ředitelka převážně klidně, domluvou. Při řízení a prosazování nových trendů a zájmů školy je však někdy méně rozhodná a rázná. Na kvalitu řízení má vliv i přechod školy do právní subjektivity, kterému ředitelka věnovala velkou pozornost a částečně opomíjela každodenní záležitosti školy i vedení dokumentace. Přestože ředitelka si je vědoma důležitosti dalšího vzdělávání, vzdělávací akce plánuje jen obecně a ne cíleně k naplňování záměru školy. Získané zkušenosti učitelky konzultují, ale bez jasně stanovené zpětné vazby pro výchovně-vzdělávací práci. Zápisy z pedagogických porad jsou vedeny méně výstižně. Kontrolní činnost je v rámci školy prováděna operativně. Učitelku ředitelka kontroluje převážně jen při společném působení ve třídě. Hospitační činnost provádí formálně, na základě obecně stanovených cílů, bez jasných závěrů pro další práci.

Organizaci chodu školy ředitelka přizpůsobila potřebám rodičů. Respektovala i zájmy dojíždějících dětí, což rodiče ve svých dotaznících velmi oceňovali. Organizaci školy vymezila

v „Organizačním řádu“, který je poměrně výstižný k podmínkám školy. Chod MŠ pro rodiče je popsán prostřednictvím několika pokynů ve „Vnitřním řádu školy“. Jeho obecnost však nevytváří jasný obrázek chodu školy. I přes tyto nedostatky se rodiče i zaměstnanci ve škole orientují dobře. Všechny pracovnice znají své povinnosti a kompetence, které jim vymezuje pracovní náplň. Ta však není u všech pracovnic vždy přesně stanovená s ohledem k jejich funkcím. Informační systém mezi zaměstnanci je založený na bezprostředních kontaktech a je účinný. Rodiče jsou informováni při osobních rozhovorech, na třídních schůzkách a besídkách. Informovanost rodičů dojíždějících dětí je prováděná zprostředkovaně pomocí písemných letáčků. Poradenskou činnost škola pro rodiče zajišťuje běžným způsobem. Zprostředkovává kontakt s pedagogicko psychologickou poradnou a logopedem, nabízí odborné časopisy a organizuje besedu s učitelkou základní školy. Dle potřeb rodičů provádí i individuální konzultace. Ty však prostřednictvím svých řádů nenabízí. Pro děti škola organizuje kulturní vystoupení, výlety, karneval. Na veřejnosti se prezentuje pouze formou besídek.

Personální podmínky mateřské školy jsou na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je umístěná ve starší budově bývalé základní školy, která je na okraji vesnice, v pěkném přírodním prostředí. U školy je prostorná školní zahrada vybavená kovovými průlezkami, pískovištěm a dřevěnými dětskými stolečky, které jsou využívány i pro stravování dětí v přírodě. V zahradě je velké množství vzrostlých stromů, což zaručuje zastínění a možnost využívání v průběhu celého dne i v horkých letních měsících. Terénní nerovnosti skýtají i značné možnosti jejího využití pro sportovní i rekreační činnosti.

Prostory a prostředí školy jsou upravené pro potřeby předškolního vzdělávání a z hlediska psychohygienických a bezpečnostních podmínek vyhovující. Členitost prostoru (výškově rozdílné umístění šatny ke třídě) klade značné nároky na organizaci a zajištění bezpečnosti. Z těchto důvodů jsou některé prostory školy využívány jen velmi málo a neefektivně. K dispozici je třída a herna, která je velmi málo využívána k hrovým aktivitám. I když třída je prostorově velmi malá ve vztahu k počtu dětí a neskýtá tolik možností pro činnosti, přesto je využívána k spontánním aktivitám. Ve třídě jsou umístěny stolečky dětí, které však nevyhovují z hlediska antropometrických požadavků. Je zde i několik zastaralých konstruktivních stavebnic, které však vzhledem ke stísněnému prostoru nemají děti možnost řádně využít. Pro námětové hry není třída vybavená a její velikost jejich rozvíjení neumožňuje. Prostorná herna je od třídy oddělená spojovací chodbou. Je využívána převážně jen k řízeným činnostem a jako ložnice. Její vybavení je velmi chudé a málo podnětné. Nábytek je zastaralý, ale převážně funkční. Dětská knihovna je vybavená starší literaturou. Hračky i pomůcky jsou většinou starší. Jejich četnost je vztahu k počtu dětí velmi malá a pestrost málo bohatá. Škola má nedostatek drobných konstruktivních stavebnic a velkých kostek. Lepší vybavenost je jen v oblasti výtvarného materiálu. Tělovýchovných pomůcek má škola poměrně dostatek, ale vzhledem k jejich umístění a uložení v kabinetech je příliš nevyužívá. Audiovizuální technika je starší, ale funkční. Nedostatek pomůcek se projevil v oblasti hudebních nástrojů. I když absence některých pomůcek a stísněné prostory se negativně promítají do úrovně některých dětských činností, učitelky se snaží tuto situaci řešit vlastními výrobky i výrobky dětí, které využívají k výzdobě šatny, méně však třídy a herny. Přestože ředitelka využívání

pomůcek kontroluje a jejich doplnění plánuje, modernizace je závislá na finančních prostředcích školy.

Materiálně-technické podmínky školy jsou pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ zpracovala „Školní rámcový plán“ na období tří školních roků. Při jeho zpracování vycházela z „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“ (zveřejněného pod č.j. 14 132/01-22, ve Věstníku MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001) a z literatury nakladatelství Portál. Školní rámcový plán není vypracován příliš přehledně a není z něj zřejmý záměr školy. Z celkového pojetí vzdělávacího programu i jeho členění je patrná malá ujasněnost ve stanovování cílů z hlediska jejich dlouhodobosti a jejich naplňování.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace školy je vedena průkazným způsobem i když s určitými administrativními chybami.

Pravidla vnitřní evaluace školy nejsou vypracována a škola ji neprovádí. Zpětnou vazbu o naplňování cílů učitelky získávají pouze operativně při verbálním předávání informací o dětech. Promyšleně s účinnou analýzou však práci nevyhodnocují.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je spíše formální a ne zcela funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Spontánní činnosti

Ke spontánním činnostem děti motivovaly pouze volně dostupné konstruktivní hračky, které byly umístěné na koberci ve třídě. Promyšlenou nabídku činností a pomůcek učitelky neposkytovaly. Při spontánní hře se zaměřovaly na upevňování pěkných vztahů mezi dětmi, ne vždy však průběžně a cíleně. K dětem přistupovaly ohleduplně a citlivě. Svým vstřícným přístupem a klidným verbálním projevem vytvářely ve třídě pozitivní atmosféru. Komunikace mezi dětmi a učitelkami byla na partnerské úrovni. Promyšlené rozvíjející otázky učitelky příliš nekladly. Děti hodnotily většinou pozitivně, ale málo adresně. Hodnocení někdy působilo spíše formálně, jelikož nebylo využito k obohacení činnosti o nové podněty a k další motivaci. Do práce dětí učitelky téměř nezasahovaly. Jejich vstupy do her byly převážně jen za účelem nějakého zjištění, které s činností dětí přímo nesouviselo. Dětem učitelky nechávaly možnost se plně seberealizovat. O zapůjčení hračky však musely žádat učitelku. Při hře byly děti aktivní a zaujaté. Vzájemně se respektovaly i pomáhaly. Mohly pracovat podle vlastního tempa a uplatňovat své zkušenosti. Vzhledem ke stísněnému prostoru a nedostatečnému vybavení hračkami však nebyly jejich činnosti dostatečně rozvinuté a obsahově bohaté. Námětové hry nebyly zastoupeny vůbec. Děti měly možnost uplatňovat své výtvarné a konstruktivní

dovednosti. Vzhledem k tomu, že pro výtvarné aktivity byly ve třídě vytvořeny lepší materiálně-technické podmínky, práce dětí se lépe rozvíjela. Při konstruktivní hře na koberci si však děti často překážely a docházelo i k častému nezáměrnému bourání staveb. Mezi dětmi však nevznikaly žádné vážné konflikty a drobné problémy si dokázaly řešit samy.

I když hry dětí probíhaly poměrně klidně a plynule, byly časově omezené. Hru dětí učitelky frontálně ukončily a organizovaly společné přechody do umývárny, ke společné svačině a k řízené činnosti. Započatou činnost neměly všechny děti možnost dokončit.

Spontánní činnosti měly průměrnou úroveň.

Řízené činnosti

Řízené činnosti vycházely z tradičního pojetí předškolní výchovy s využitím klasických forem práce zaměřených na výkon, méně na prožitek. Činnosti učitelky sice plánovaly v návaznosti týdennímu motivačnímu tématu, promyšleně je však nepropojovaly mezi sebou a se spontánními činnostmi. Málo uplatňovaly i prožitek dětí a aktuální situaci ve třídě. Většinou využívaly jen vstupní verbální motivaci, která sice částečně děti aktivizovala, ale bez jejich většího vnitřního zaujetí. Řízenou činnost zaměřily především na racionální poznání. Dbaly na přesné plnění úkolů a na celkový výkon. Řízené činnosti organizovaly frontálním způsobem se všemi dětmi současně ve stejném tempu a čase. Kladené požadavky sice diferencovaly, ale ne vždy důsledně. Děti hodnotily pozitivně, ale většinou jen formálně. Aktivitu převážně převzaly samy, což ovlivňovalo projevy dětí z nichž byla patrná závislost na učitelkách. Děti se podřizovaly pokynům a plnily zadané úkoly většinou dobře. Měly však omezený prostor pro samostatné rozhodování, myšlení, uplatňování vlastní fantazie a získávání dovedností vlastní zkušeností. Nové poznatky jim byly předávány prostřednictvím didaktických metod. Děti byly schopné se určitou dobu soustředit a naslouchat. Pohotově reagovaly na učitelku a na její pokyn mohly uplatňovat i svůj verbální projev, který byl plynulý. Učitelky k dětem přistupovaly ohleduplně a citlivě. Dokázaly jim naslouchat a měly u dětí většinou autoritu. Délka činností a jejich značná organizovanost a řízenost ale měla za následek kázeňské problémy, které často učitelky musely usměrňovat.

Psychohygienické potřeby dětí škola převážně respektovala. Velmi přirozeně ve třídě fungoval pitný režim. Stolování dětí probíhalo kulturně, učitelky dbaly na správné využívání příborů. Při svačině však byly děti organizovány a řízeny, vnikaly i zbytečné prostoje. Interval mezi jídlem respektoval správný biorytmus. Délka pobytu venku však byla zkracována, nebyla respektována ani individuální potřeba spánku. V průběhu dne mírně převažovaly řízené činnosti nad spontánními.

Řízené činnosti byly průměrné.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí odpovídal věkovým a individuálním schopnostem. Přestože materiálně-technické vybavení pro pohybové aktivity je v MŠ značně omezené, tyto činnosti škola rozvíjí většinou v prostorách zahrady a mimo budovu školy na přilehlém tenisovém kurtu a prostřednictvím pohybových aktivit v přírodě. Jemnou motoriku škola rozvíjí prostřednictvím pracovních listů. Správné držení tužky je u většiny dětí upevněné.

Sebeobslužné dovednosti měly děti přiměřené jejich věku. Při sebeobsluze byly samostatné, uměly se oblékat i obsloužit při jídle.

Zdvořilostní návyky děti uplatňovaly velmi přirozeně a důsledně. Vzájemná interakce a komunikace ve třídě byla založena na partnerství a ohleduplnosti. Velmi výrazně se ve třídě projevoval pěkný vztah starších dětí k mladším a jejich pomoc při sebeobsluze. Možnost větší seberealizace měly děti při spontánních činnostech, v řízených se více podřizovaly a méně spontánně projevovaly. Slovní zásoba a plynulost řečového projevu byly přiměřené věku. Děti bez problémů navazovaly kontakt a uměly se přiměřeně vyjadřovat.

Poznatky dětí k jednotlivým tématům nebyly vždy myšlenkově propojované do logických souvislostí a děti je i méně uplatňovaly v praxi. Fantazie a tvořivost byla uplatňována pouze při spontánních činnostech prostřednictvím konstruktivních a výtvarných aktivit. Námětové hry nebyly téměř realizovány.

Poznatky a dovednosti o životním prostředí měly děti upevněné. Jejich kladnou úroveň ovlivňovalo i zaměření učitelek a umístění budovy školy v pěkném prostředí.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Název mateřské školy ve „Zřizovací listině“ ze dne 26. listopadu 2002, který je „*Mateřská škola Brťov-Jeneč, okres Blansko, příspěvková organizace*“ není v souladu s názvem školy v „Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“ č.j. zařMŠ-75/Se-98 ze dne 8. ledna 1999, kde je název školy „*Mateřská škola Brťov-Jeneč, okres Blansko*“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 26. listopadu 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. zařMŠ-75/Se-98 ze dne 8. ledna 1999
3. Žádost o změnu zařazení do sítě škol ze dne 26. listopadu 2002
4. Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2002 ze dne 3. října 2002
5. Evidence dětí ze školní rok 2002/2003 (přehled docházky, seznam dětí, rozhodnutí o zařazení do MŠ, evidenční listy, záznamy o dětech)
6. Školní rámcový plán pro školní roky 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005
7. Koncepce MŠ na školní rok 2002/2003, cíle a projekty střednědobé
8. Projekt měsíční pro školní rok 2002/2003
9. Režim dne
10. Přehled výchovné práce za školní rok 2002/2003
11. Týdenní plánování učitelek ve třídě pro školní rok 2002/2003
12. Rozpis pracovní doby zaměstnanců školy pro školní rok 2002/2003
13. Personální dokumentace zaměstnanců MŠ ve školním roce 2002/2003
14. Dokumentace BOZP a PO
15. Zápisy z provozních a pedagogických porad za školní rok 2002/2003
16. Plán a zápisy z hospitační činnosti za školní rok 2002/2003

17. Organizační řád ze dne 1. ledna 2003
18. Vnitřní řád školy
19. Inspekční podkladová dokumentace
20. Dotazníky rodičů
21. Hospitační záznamy za školní rok 2002/2003
22. Inspekční zpráva č.j. O-12-01/9798-254/97 ze dne 24. září 1997

ZÁVĚR

Personální podmínky školy a stabilita pedagogického sboru vytváří pozitivní předpoklady k naplňování záměrů školy. Změna organizační struktury školy ve školním roce 2002/2003 proběhla bezproblémově, ale částečně ovlivnila chod školy v oblasti jejího řízení. Ředitelka svoji pozornost více zaměřila na administrativní záležitosti spojené s touto změnou a méně se věnovala odbornému a metodickému vedení zaměstnanců i kontrolní činnosti, což se projevilo v kvalitě výchovně-vzdělávací práce. Přestože chod školy funguje bez vážnějších problémů, stanovené dokumenty vymezující organizaci i využití pracovní doby vykazují jisté nepřesnosti a formalismus. Nedostatečně je promyšlené i plánování, což ovlivňuje celkovou činnost školy. Pozitivem pro práci školy jsou velmi otevřené a vstřícné vztahy mezi zaměstnanci a jejich sounáležitost se školou i vstřícný vztah rodičů k předškolnímu zařízení.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou ovlivněny nedostatečným a zastaralým materiálně-technickým vybavením a malou promyšleností využívání prostor z hlediska jejich velikosti. Prostředí není pro děti někdy stimulační a podnětné a nevytváří vždy dobré předpoklady pro výchovně-vzdělávací práci. Pro rozvíjení všech aktivit dětí je u mateřské školy kvalitní školní zahrada.

Spontánní a řízené činnosti byly ovlivněny neujasněným plánováním, které se promítalo i do organizování a motivování výchovně-vzdělávací práce, jeho průběhu i výsledků. Přestože škola preferovala moderní způsoby výchovně-vzdělávací práce, stále přetrvává u klasického pojetí a využívá didaktické metody a formy. Osobnostně orientovaný model není uplatňován. Práce je převážně zaměřena na výkon dětí.

Úroveň řízení školy, která byla předmětem poslední inspekční činnosti v roce 1997, zůstává stejná a nijak pozitivně se nezměnila.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Tesaříková

Hana Tesaříková v.r.

V Brně dne 16. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. květen 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Marie Navrátilová

Marie Navrátilová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-06-17	122 734/2003
Zřizovatel	2003-06-17	122 735/2003
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány